

20/26.08.2019

БИЗНЕС КОМПАС
АРАБСКА РЕПУБЛИКА ЕГИПЕТ
(The Arab Republic of Egypt)

ТЕРИТОРИЯ
НАСЕЛЕНИЕ
ОСНОВНИ РЕЛИГИИ
СТОЛИЦА
НАЦИОНАЛНИ ПРАЗНИЦИ

1 001 450 кв. км
101,396,239 души (2019)
ислям (сунити) – 90%; християни (копти) 10%
Кайро
23 юли - Ден на революцията (1952);
25 януари - Ден на революцията (2012)
Арабски език
Египетски паунд
Абдел Фатах Ел Сиси (2 юни 2018)
Мостафа Мадбули (14 юни 2018)
Самех Шукри (17 юни 2014 г.)
г-н Моайад Фаталах Елдали (ноември 2017 г.)
г-н Любомир Николов Попов (19 октомври 2016 г.)

ОФИЦИАЛНИ ЕЗИЦИ
ПАРИЧНА ЕДИНИЦА
ПРЕЗИДЕНТ
МИНИСТЪР–ПРЕДСЕДАТЕЛ
МИНИСТЪР НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ
ПОСЛАНИК В БЪЛГАРИЯ
ПОСЛАНИК В ЕГИПЕТ

Египет е държава в Североизточна Африка и Синайския полуостров. Граничи с две морета -на север Средиземно, а на изток – Червено море, и с три държави – Либия на запад, Судан на юг и Израел на североизток, като има обща граница и с Ивицата Газа. До 1882 г. Египет е част от Османската империя, когато в следствие на избухнало въстание се създават условия за трайното настаняване на Великобритания. Въпреки английската окупация в периода 1882 – 1914 страната продължава да се смята формално за провинция на Османската империя, намираща се под временна военна окупация. С декларация от 28 февруари 1922 г. английското правителство слага край на протектората си и обявява Египет за

кралство. Монархията е свалена 30 години по-късно в резултат на военен преврат, осъществен на 23 юли 1952 г. от организацията "Свободни офицери", ръководена от Гамал Абдел Насър. На 18 юни 1953 г. Египет е провъзгласен за република. Де факто управляващият Насър става президент през 1956 г. и остава на този пост до смъртта си през 1970 г. През 1958 г. Египет образува със Сирия Обединената арабска република (ОАР), от която Сирия се оттегля още през 1961 г. Египет използва официално названието ОАР до септември 1971 г. През 1967 г. Израел окупира Синайския полуостров, който Египет, по време на президентството на Ануар Садат (1970-1981), успява да си възвърне след войната с Израел от 1973 г. и дългия преговорен процес, довел до подписването на сепаративен мирен договор между Израел и Египет през 1979 г. След убийството на Ануар Садат /октомври 1981 г./ в страната е въведено извънредно положение, което е в сила по време на цялото управление на четвъртия египетски президент Хосни Мубарак (1981-2011). В началото на 2011 г., Египет е злят от масови протести срещу авторитарното управление на Мубарак и на 11 февруари 2011 г. той е принуден да подаде оставка и да се оттегли от властта. Това е началото на египетския преход към съвременна демокрация, чийто първи резултати са проведените в края на 2011 – началото на 2012 г първи свободни и демократични парламентарни избори. В периода май-юни 2012 г. се провеждат и президентски избори, в резултат на които д-р Мохамед Морси встъпва в длъжност на 30 юни 2012 г. Управлението му и подкрепящата го Партия за "Свобода и справедливост" (ПСС, свързана с движението "Мюсюлмански братя") е белязано от редица противоречия. Обществено недоволство предизвикват иницираните от водещата по места в парламента "Демократичен алианс за Египет" (начело с ПСС) и Ислямисткия блок (водещ от ултраконсервативната партия на салафистите "Нур") промени в законодателството, политическата и съдебна система и администрацията, насочени към укрепване на властта

на управляващите, за сметка на гражданските права и свободи. Трудностите в икономическото положение и невъзможността да се стабилизира страната доведоха до редица сблъсъци между поддръжниците на ислямистите и другите активни сили от революцията от 2011 г. С цел възстановяване на стабилността и реда египетските въоръжени сили, с подкрепата на голяма част от населението, отстраняват от власт Морси през лятото на 2013 г. Това действие предизвика вълна от насилие от страна на активисти на ислямистите, които го определят като насилствено завземане на властта. Впоследствие през 2014 г. са организирани и проведени президентски избори, спечелени от бившия министър на отбраната генерал Абдел Фатах Ал Сиси. През 2015 г. бяха проведени парламентарни избори, които бяха спечелени от пропрезидентски партии - "С любовта на Египет", "Партия бъдеще за родината" и "Уафд". Мнозинството в новия парламент (свикан в началото на 2016 г.) се окрупни в пропрезидентски блок "В подкрепа на Египет". В периода 2016 - 2019 г. египетското правителство разглежда като свои приоритети продължаване на амбициозните проекти и реформи в икономиката, насочени към нейното стабилизиране и развитие, поддържане на политическата стабилност в страната и региона, подпомагане на социално уязвимите групи от населението, борбата с действащите в северната част на полуостров Синай терористични групировки, ограничаване на нелегалната миграция от Африка към Европа, координиран с международната общност подход на мирно урегулиране на регионални кризи, с потенциал да окажат деструктивно въздействие върху страната. Във връзка с повишената терористична дейност в Египет е въведено извънредно положение.

ДЪРЖАВНО УСТРОЙСТВО

Форма на управление – президентска република. Последната приета конституция е от 18 януари 2014 г. В периода 19-22.04.2019 г. беше проведен референдум, чрез който се приеха поправки в основния закон. Те разшириха значително правомощията на президентската институция.

Държавен глава – президент, избран чрез директни избори за мандат от 6 години, с право на не повече от два последователни мандата. Президентът е главнокомандващ на страната и има право да назначава министър-председател. Съгласно приетите поправки в конституцията мандатът на настоящия президент Абдел Фатах Ел Сиси се удължава до 2024 г. и той може да бъде преизбран за нов мандат от 6 години. Въвежда се и длъжността вицепрезидент, която обаче към настоящия момент е незаета.

Законодателна власт – съгласно конституцията от 2014 г. се състои от еднокамарен (Долна камара) парламент, а съгласно поправките в конституцията се възстановява и Горна камара на парламента, наричана още и Сенат.

Изпълнителна власт – изпълнителната власт е разпределена между президента, министър-председателя, кабинета и парламента, като главна роля в нейното упражняване играе президентската институция.

ВЪТРЕШНО ПОЛОЖЕНИЕ

През м. януари 2011 г. управлението на Хосни Мубарак бе прекратено вследствие на многохилядни протести в страната, органите на властта бяха разпуснати и временно властта бе поета от Висшия съвет на въоръжените сили. Провеодоха се парламентарни избори, въз основа на които 70 % от местата в долната камара бяха заети от ислямистката Партия за „Свобода и справедливост“ (ПСС), клон на движението „Мюсюлмански братя“ /МБ/ и на ултраконсервативната салафитска партия „Нур“. През м. юни 2012 г. се провеодоха президентски избори, които бяха спечелени от д-р Мохаммед Морси, чиято кандидатура бе издигната от ПСС. Шест месеца по-късно чрез национален референдум бе приета новата конституция на Египет, която укрепи позициите на ислямистките партии в управлението на страната. Това доведе до протести и сблъсъци между по-светски настроените египтяни и привържениците на президента, които се състояха на фона на призови за сваляне на властта и повторно осъществяване на целите на революцията. След повишаване на напрежението в Кайро и други градове на страната, на 1 юли 2013 г. египетските въоръжени сили излязоха с декларация, в която дават 48-часов ултиматум на правителството за намиране на изход от кризата, който изтече в 17 часа на 3 юли. Като алтернатива при отказ от страна на президента бе представена „пътна карта“ и намеса от страна на армията за изпълнението ѝ. След изтичане на определения срок, под ръководството на министъра на отбраната генерал Абдел Фатах Ал Сиси, Мохаммед Морси бе задържан.

На 4 юли за временен държавен глава беше назначен Адли Мансур, председател на Висшия конституционен съд. Временният президент издаде първия си декрет, чрез който разпусна Парламента, представян само от горната камара – Законодателният съвет Шура. С

указ на временния президент на 9 юли за министър-председател на Египет бе назначен Хазем Ел-Библауи. Новосформираното временно правителство на Египет положи клетва на 16 юли 2013 г. Периодът 2013-2014 г. се характеризираше с постоянни сблъсъци между поддръжници на сваления президент Мурси и МБ от една страна, и представители на новите власти от друга. В тази сложна обстановка се активизираха и редица терористични групировки, най-влиятелната и активната от които е обявилата се за разклонение на "Ислямска държава" в Египет организация "Вилаят Синай" ("Провинция Синай"). На 14-15.01.2014 г. беше проведен референдум за нова конституция на страната, която беше одобрена и влезе в сила от 18.01.2014 г. Сред постановките ѝ е определяне на мандатност на длъжността държавен глава за 4 години, с право на още един последователен мандат, сформирание на еднокамарен парламент, гарантиране на свобода на религиозно самоопределение, въпреки че ислямът се посочва като официална религия в страната, забрана на основаване и функционирането на партиите на религиозен, расов, полов или географски принципи др. В периода 26-29.05.2014 г. бяха проведени президентски избори, спечелени (23,78 млн. гласа, общо 96,91% от всички гласували) от генерал Абдел Фатах Ел Сиси (официално назначен на поста юни 2014 г.). Новата конституция от 2014 г. и президентските избори не бяха признати от МБ, които организираха редовно протести срещу тези събития. В резултат често възникваха размирици, които в крайна сметка доведоха до забрана на ПСС и обявяването на движението МБ за терористична организация, членството и съпричастността към която се преследва от закона. През 2015 г. бяха проведени парламентарни избори, които бяха спечелени от пропрезидентски партии-"С любовта на Египет", "Партия бъдеще за родината" и "Уафд". Мнозинството в новия парламент (свикан в началото на 2016 г.) се окрупни в пропрезидентски блок "В подкрепа на Египет". По този начин управляващите консолидираха и укрепиха позициите. Тази тенденция в периода 2015-2018 г. се затвърди още повече с преизбирането с 97,08% (при избирателна активност 41,05%) от гласовете на Сиси за нов президент на изборите през март 2018 г. Той положи клетва на 2 юни 2018 г. В периода 19-22.04.2019 г. беше проведен национален референдум, чрез който се приеха поправки в конституцията. Те разшириха значително правомощията на президентската институция, както и позволиха мандатът на Ел Сиси да се удължи до 2024 г., след което той да може да бъде преизбран за нов мандат от 6 години. Сред другите по-значими поправки са въвеждане на длъжността вицепрезидент (вакантна засега), възстановяване на Горната камара на парламента (Сенат), броят на избирани народни представители в Камарата на представителите (Долна камара на парламента) се определя на 450, като поне 25% (112) от тях трябва да са жени, президентът на републиката получава право да назначава ръководителите на съдебните институции измежду пет от предложените му номинации от Висшия съвет на съдебната власт, постановява се, че цивилни граждани могат да бъдат съдени от военни съдилища в случаи на нападение срещу военни обекти, зони и гранични пунктове, военни екипировка, превозни средства, въоръжение и техника, документи, тайни, финансови фондове и фабрики, свързани с армията, както и при посегателство срещу военни.

Актуално развитие на събитията

Като цяло ситуацията в страната се характеризира с относителна стабилност, с изключение на Северен Синай. Президентът, парламентът и правителството работят в синхрон за икономическото развитие, подобряване на социалното положение на населението и гарантиране на безопасността на местните и чужди граждани. В дългосрочен план тази относителна икономическа и политическа стабилност са заплашени от рискове, произтичащи от проблемите със сигурността, от растящия бюджетен дефицит и трудното осигуряване на чуждестранни инвестиции. Рискът по линия на сигурността продължава да произтича от действията на радикални терористични групировки, най-вече на свързаната с "Ислямска държава" организация "Вилаят Синай". Нейни активисти поеха отговорност за взривяването на руския пътнически самолет през октомври 2015 г. над Синай, в резултат на което бяха пресутановени полетите от Русия и Великобритания до египетските курорти (руски и британски турсти съставляват основния туристопоток). Инцидентът и последващите мерки за спиране на полети оказаха изключително негативно влияние на туризма в страната, тъй като той е един от основните източници на постъпления във валута за местната икономика. За преодоляване на тези проблеми бяха положени редица целенасочени усилия от властите и от 2017 г. насам се наблюдава известно съживяване на туристическия сектор. Негативно влияние върху обстановката в Египет продължават да оказват действащите в определени райони терористични и екстремистки организации, които си поставят за цел дестабилизация на управлението и постигане на политически цели по

пътя на насилието. С цел по-ефективното им противодействие правителството е въвело извънредно положение в страната.

Предизвикателства и последващи рискове

Понастоящем влиянието на движението „Мюсюлмански братя“ в официалния политически живот на страната е минимално. Периодично негови поддръжници организират отделни протести, но същите са овладявани от силите за сигурност и не съдържат значителен конфликтен потенциал. Липсват изявени опозиционни партии и организации, които да оспорват или възпрепятстват провежданата от правителството политика.

Освен неутрализирането на действията на радикални терористични групировки на територията на Египет, като най-сериозно предизвикателство пред управляващите се очертава поддържане на възприетия курс на реформи за развитие икономиката, който обаче е съпроводен с негативни последици като нарастване на инфлацията и влошаване на социално-икономическо положение на най-уязвимите слоеве от египетското общество.

В регионален план дестабилизиращо влияние оказва дългогодишния конфликт в съседна Либия след свалянето от власт на Кадафи и постоянните сблъсъци между свързани с двата властови центъра в страната отделни групировки за поемане на управлението. Бежанският поток от Африка и в резултат на войните в Сирия и Ирак също крие рискове от изостряне на обстановката в страната.

Независимо от полаганите усилия на международно ниво, все още не са изцяло изгладени противоречията между Египет, Судан и Етиопия относно строежа на етиопския язовир „Ренесанс“ и перспективата проектът да ограничи достъпа до водни ресурси на египтяните до р. Нил (над 90% от водните нужди на Египет се удовлетворяват чрез водите на реката).

Рискове за България могат да произтекат вследствие на трайна нестабилност в страната и неконтролируеми от местните власти мащаби на насилие, в резултат на действия на терористични групировки. При тези условия може да възникне тежка хуманитарна криза и последваща неконтролируема бежанска вълна, насочена преди всичко към Южна Европа, включително и България.

ВЪНШНА ПОЛИТИКА

Египет играе роля на медиатор в много оси на взаимодействие или конфликти в арабския свят, което определя поддържането на активни дипломатически връзки. Страната е съосновател и член на Лигата на арабските държави, като седалището на организацията е в Кайро. Членува също така и в Организацията „Ислямско сътрудничество“ (ОИС). Основните усилия на правителството са насочени към поддържане на многовекторна и балансирана външна политика, с акцент на постигане на взаимноизгодно икономическо партньорство и повишаване на ролята на страната в регионален план.

Налице са задълбочаващи се многоаспектни двустранни отношения с Русия, като паралелно се полагат целенасочени усилия за възстановяването на икономическо, политическо и военно сътрудничеството със САЩ. ЕС също се припознава от властите като желан политически и икономически партньор. Добре е развито взаимодействието в различни области с Франция, Италия, Германия, Великобритания, Гърция, Кипър и др. През последните години Египет значително активизира своята външна политика спрямо Китай и Япония. Страната има амбиция да играе водеща роля в определянето на насоките за политическо и икономическо развитие на целия африкански континент, особено в светлината на ротационното ѝ председателство на Африканския съюз понастоящем. От арабските страни по-тясни връзки се поддържат със Саудитска Арабия, Обединените арабски емирства, Бахрейн и Кувейт.

Различия във вижданията за редица международни проблеми и позиции по урегулиране на конфликти се наблюдават с Катар и Турция.

Египет продължава да е сред основните фактори, които участва в усилията за постигане на решение на Близкоизточния мирен процес и помирение между палестинските организации „Фатах“ и „Хамас“. От приоритетно значение за Кайро е установяване на стабилно и международно признато правителство в Либия и прекратяване на конфликта в страната, който оказва дестабилизиращо влияние в целия регион. Аналогична е позицията и спрямо кризата в Судан, след свалянето от власт на президента Башир. По отношение на кризите в Сирия, Ирак и Йемен се следва подход, с акцент на постигане на справедливо, мирно политическо решение и активно взаимодействие с международната общност за ограничаване на действащите в тези страни терористични организации.

ИКОНОМИКА

Най-важни отрасли: текстилна, хранително-вкусова, строителна, фармацевтична и химическа промишленост. Има силно развит туристически сектор, който поради влошената обстановка по сигурността търпи сериозни загуби след октомври 2015 г, но от 2017 г. насам е налице тенденция на възстановяване.

Египет е богата на **природни ресурси** – петрол и природен газ, желязна руда, фосфати, магнезий, варовик, гипс, талк, азбест, олово, цинк. Производител е на следните памук, ориз, лук, боб, цитрусови плодове, пшеница, царевица, ечемик, захар.

През последните години поради високото потребление на природен газ и намалените производствени мощности, капацитетът на страната за експорт е ограничен. Потенциал за възстановяване на сектора съдържа откритото през 2015 г. голямо находище „Зохран“, което вече е пуснато в експлоатация.

Основните пазари на египетски стоки са САЩ, ЕС и Близкия изток. Вносът включва основно машини и транспортно оборудване, петролни продукти, животни, храни и напитки, хартия и дървесни продукти, химикали. Основните вносители са ЕС, САЩ и Китай.

Развитие на египетската икономика през 2018 и началото на 2019 г.

В посочения период египетската икономика продължи да се възстановява бавно. Постигнати бяха положителни абсолютни стойности само на някои от макро показателите. Налице е положителна тенденция, но само в отделни сектори. Малките и средни предприятия играят сериозна роля в националното стопанство, но не са в състояние да се превърнат в сериозен източник на икономически растеж. Една от причините за това е, че немалка част от тях функционират в сферата на сивия сектор, поради което липсват регулации за дейността им и ползите от работата им не са оптимални. Сред отбелязаните успехи на правителството може да се посочи овладяването на инфлацията. От друга страна обаче се запазват предизвикателствата за повишаване на чуждестранните инвестиции и събираемостта на данъци. Недостатъчните приходи във валута доведоха до запазване на бюджетния дефицит и търсене на нови възможности за външно кредитиране.

Регистриран беше **икономически растеж** от 5,5%. **Безработицата** и **бюджетният дефицит** към декември м.г. бяха намалени съответно до 8,9% и 9,5%. **Вътрешният дълг** не беше редуциран и е все още относително голям - 101% от БВП. Аналогична тенденция се наблюдава и при **външния дълг**, който в края на юни м.г. достигна 92,6 млрд. щ.д. (увеличение със 17,2% спрямо същия период на 2017 г.). **Инфлацията** беше овладяна и от 32,95% през юли 2017 г. към февруари т.г. тя спадна до 14,4%. **Преките чуждестранни инвестиции** достигнаха около 7 млрд. щ. д за полугодieto на м.г., което представлява увеличение с 24% в сравнение със същия период на 2017 г. Консервативните фискални мерки за ограничение на разходите във валута през 2018 г. доведоха до увеличаване на **валутните резерви** и през ноември м. г. те достигнаха 44,5 млрд. щ. д (най-висок показател от 2011 г. насам). Очакванията са до края на 2019 г. обемът им да намалее (януари т.г. 42,6 млрд. щ.д и февруари т.г. 44 млрд. щ.д.), тъй като предстоят падежи по взети от управляващите кредити във валута. В резултат на продължаване на протекционистичните мерки за намаляване на вноса на крайни продукти и стимулиране на местната индустрия да създава свои производствени мощности беше отчетено известно намаление на традиционно високия за страната **търговски дефицит**. През фискалната 2016/2017 г. той достигна до 36,02 млрд. щ. д. в сравнение с 38,7 млрд. щ. д. предходната фискална година, като за периода януари-септември м.г. износът е 18,51 млрд. щ.д., а вносът 49,1 млрд. щ.д. Постъпленията от **туризма** през м.г. бяха 11,4 млрд. щ.д. т.е. нараснаха с 50% в сравнение с 2017 г. Стойността на **преводите от работещи в чужбина** египтяни за 2018 г. достигна 25,5 млрд. щ.д., което е увеличение с 3,1% спрямо 2017 г. Съгласно официалната статистика за фискалната 2017-2018 г. беше отбелязано повишение с 11,5% на **постъпленията от транзитни такси от Суецкия канал** до 5,7 млрд. щ.д., което е рекордна стойност.

На 01.04 т.г. министерство на финансите обяви оповести **проектбюджета** за фискалната 2019/2020 г. (започва на 01.07). Според разчетите се очаква **БВП** да достигне 6,163 трлн. е.л. (ок. 355,7 млрд. щ.д.), при дефицит от 7,2% от БВП. Планирани са заеми в размер на 445,1 млрд. е.л. (ок. 25 млрд. щ.д.). **Икономическият растеж** трябва да бъде 6%, а **безработицата** 9,1%. **Приходите в бюджета** са изчислени на 1,13 трлн. е.л. (ок. 65,2 млрд. щ. д. т.е. със 17% повече от миналата година), а **разходите** на 1,57 трлн. е.л. (ок. 90,6 млрд. щ. д. т.е. с 12% повече от м.г.). Към разходната част са планирани 569 млрд. е.л (ок. 32,8 млрд. щ. д т.е. с 5% повече от м.г.) за погасяване на задължения по взети заеми, както и 327,7 млрд. е. л. (ок. 18,8 млрд. щ. д.) за социално подпомагане.

Очакванията са за приходи от данъци и такси от 860 млрд. е. л. (ок. 49,7 млрд. щ. д.) и инвестиции от порядъка на 211,2 млрд. е.л. (12,1 млрд. щ.д.), при вътрешен дълг от 89% от БВП. Тези разчети са направени при курс 1 щ. д. = 17,46 е. л. и цена на петрола за барел от 74 щ. д.

Независимо от енергичните усилия на правителството за справяне с **проблемите в икономиката**, някои то тях все още са нерешени. Такива са зависимостта от внос на стоки и суровини, енергоемките производства в индустрията, които правят част от произвежданата продукция неконкурентноспособна, постоянно нарастващо население, за удовлетворяването на потребностите на което наличните производствени мощности не са достатъчни, все още недостатъчно силен и продуктивен малък и среден бизнес и труднопрогнозируем банков сектор, недостатъчно развит сектор на възобновяемите енергоизточници. Същевременно водещото държавно и н армията участие в стратегически отрасли на икономиката, отделни прояви на корупция, последвалите усложнени процедури при внос на стоки и суровини и трайно ниските цени на горивата на световните пазари също продължиха да оказват негативно влияние. Особено отрицателно за двустранната търговия с Египет се отразяват започнатите в началото на 2016 г. и все още валидни **рестриктивни по характер мерки за внос** (декрети (№ 991, 992 и 25), както и увеличаването (в някои случаи с до 300%) на вносните мита за над 300 групи стоки, достигайки при някои от тях максимално разрешения от Световната търговска организация лимит от 60% от стойността на цената на продукта. Към посочените стоки спадат хранителни продукти (с изключение на тези от първа необходимост), плодове, зеленчуци, козметика, облекла, килими, мебели, керамика и др. оповестено беше, че новите разпоредби не засягат вноса на суровини и продукти за последваща обработка с цел производство в индустриалния сектор

Предприетите от правителството амбициозни реформи целят подобряване на бизнес средата и конкурентноспособността, стимулиране на икономическия растеж и чуждестранни инвестиции, ограничаване на безработицата, рационализиране на разходите за социални нужди, повишаване на стандарта на живот на бедните слоеве от населението, повишаване на качеството на административните обслужване и на услугите в секторите здравеопазване, образование, енергетика и инфраструктура, образование. Сред приетите през 2018 г. правни актове от правителството могат да се отбележат № 181/2018 за защита на потребителите, декрет на президента за изменение на тарифните кодове и основаване на Съвет за митнически тарифи, № 177/2018 за създаване на държавния фонд "Egypt Fund", който ще финансира проекти от приоритетно за гражданите значение, № 158/2018 за допълнение и изменение на Подоходните данъци и № 87/2018 за регулация на транспортните услуги чрез интернет приложения.

Сред основните изнасяни стоки през 2018 г. отново преобладават суровият петрол и нефтени масла, продукти на химическата индустрия, метали, земеделска продукция, текстил, плодове и зеленчуци, хранителни продукти и др. Водещи потребители са ЕС, Саудитска Арабия, Индия, Турция и др. Внасяха се предимно химически и нефтени продукти (включително масла, полимери и торове), плодове, зеленчуци, животни, месо и други хранителни продукти, машини и суровини за индустрията. Основни търговски партньори бяха ЕС, Китай, Турция, Саудитска Арабия, САЩ и др.

Туризмът е структуроопределящ отрасъл в египетската икономика, с принос от около 11,3% от БВП и 14,4% от валутните постъпления (по данни от 2010 г). Докато през 2010 г. обаче приходите от туризъм достигаха 12,5 млрд. щ.д., вследствие на нестабилната вътрешнополитическа обстановка в периода 2011 – 2013 г. беше регистриран значителен спад (2013 г. – 5,9 млрд.щ.д.). През 2014 г. се отбеляза известно подобрене на показателя и стойността им се фиксира на 7,5 млрд. щ.д, но в края на първото тримесечие на 2015 г. същите намаляха с 43%. През второто тримесечие на 2015 г. се наблюдаваше стабилен тренд на покачване на посещенията на туристи в страната до почти 1 млн. през юли м.г., но регистрираните инциденти по сигурността (стрелбата по мексикански туристи в Западна пустиня и взривяването на руския пътнически самолет над Синай) и произтичащите от тях опасности доведоха до сериозен спад в постъпленията (6,1 млрд.щ.д. при 9,3 млн. посетители за 2015 г. спрямо 7,5 млрд.щ.д. за 2014 г. и 9,9 млн. посетители). В резултат на отменените полети от Русия и Великобритания и последвалите ограничения за посещение на египетските курорти за руски, британски, италиански и германски туристи, които съставляват основните групи на почиващи чуждестранни граждани (над 70% от всички) през ноември и декември 2015 г. бяха регистрирани едва 1 млн. посетители, което е спад с 43% спрямо същия период на 2014 г. В опит да възстанови имиджа на страната като атрактивна дестинация правителството инициира мерки за подобряване на сигурността както по летищата, така и по курортите. Бяха наети международни консултанти и специализирани

компани за изготвяне на препоръки за повишаване безопасността на летищата в Кайро, а чуждестранни делегации бяха поканени да се уверят на място в сериозността на действията. В резултат на целенасочените действия на египетското правителство за възстановяване на сектора през периода януари-юли 2017 г. приходите от туризъм възлезнаха на 3,5 млрд. щ.д., което е ръст със 170% в сравнение с отчетените приходи през седемте месеца на 2016 г. През 2018 г. броят на посетителите на страната с туристическа цел нарасна с 14,5% спрямо 2017 г. и достигна 9,5 млн. души.

По отношение на **сектора на горивата**, през 2018 г. държавните инвестиции възлезнаха на над 1,4 млрд. щ.д, в резултат на което беше достигнат дневен добив на газ от 6,6 млрд. куб.фт (ок. 186,8 куб.м). Това позволи на правителството да я, че вече е в състояние да самозадоволява потребностите си от тази суровина. В допълнение на това бяха декларирани намерения и за подготовка на износ на четири LNG товара. През първата половина на фискалната 2018/2019 г. за първи път от четири години насам беше постигнат **положителен баланс в търговията с петролни продукти** – 150,8 млн. щ.д., в сравнение с дефицит от 2,2 млрд. щ. д. предходната година. **Банковият сектор** в Египет през първите шест месеца на м.г. е отбелязал водещи позиции по темп на разрастване измежду секторите на арабските страни и е на четвърто място по стойност на активите си. Към 01.07 м.г. банковите депозити възлизат на 199,18 млрд. щ. д., срещу 197,3 млрд. щ. д. за същия период на 2017г.

Оценка

Анализът на основните макроикономически показатели и развитието на протичащите процеси в стопанството показва, че икономиката на Египет постепенно възстановява своя потенциал в редица направления. Правителството полага сериозни усилия да се придържа към поетите ангажименти пред международни финансови институции за консервативна фискална политика и мерки за либерализиране на икономиката. Тези действия обаче ще дадат по-осезаем ефект в дългосрочен план, а в краткосрочен такъв като основно предизвикателство се очертава търсенето на решения за подобряване на влошаващото се социално-икономическо положение на голяма част от населението. Липсата на ефективно преодоляване на посочените вече проблеми вероятно ще продължи да принуждава управляващите да търсят активна финансова подкрепа под различна форма от чуждестранни партньори.

ДВУСТРАННИ ОТНШЕНИЯ МЕЖДУ БЪЛГАРИЯ И ЕГИПЕТ

Дипломатическите отношения са установени на 3 февруари 1926 г., а първата българска легация в Кайро е създадена през септември 1933 г. Първата египетска легация в София започва да функционира през ноември 1938 г. Дипломатическите представителства на двете страни са издигнати в ранг посолство през декември 1958 г. непосредствено след създаването на Обединената арабска република.

Дипломатическите отношения са прекъсвани два пъти: в периода на Втората световна война (от 5 януари 1942 г. до 26 март 1947 г.) и по време на управлението на Ануар Садат, когато египетските власти организират нападение срещу българското посолство в Кайро на 5 декември 1978 г. в контекста на сериозен геополитически завои, предприет от египетските политици. Това е най-ниската точка на българо-египетските отношения. Дипломатическите връзки са възстановени на 31 декември 1984 г. и оттогава до днес бележат трайна тенденция на развиване, конструктивно сътрудничество и взаимно уважение.

ПОЛИТИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ

Двустранный отношения са на добро ниво. Българското правителство подкрепя стремежите на египетското държавно ръководство за постигане на политическа стабилност и осигуряването на стратегическо и устойчиво икономическо развитие на Египет. Оценява се централното значение на страната за сигурността на региона на Близкия Изток и Северна Африка, турболентните събития в които въздействат пряко върху националната сигурност на България. София в рамките на своите възможности и съвместно с европейските си партньори се солидаризира с усилията на египетското правителство за укрепване на средата по сигурността в регионален аспект, диалогичния подход за решаването на конфликтите, борбата с тероризма и нелегалната миграция, целенасочената работа за постигане на работеща и пазарно ориентирана икономика, институционалното укрепване, утвърждаването на върховенството на закона, прилагането на принципите на толерантност и плурализъм в политическите възгледи.

На 20 февруари 2017 г. в Министерство на икономиката в София е проведена двустранна среща с участието на зам.-министъра на икономиката Любомир Ганчев, посланика на Египет в София, г-жа Манал ел-Шиннауи и съветника по икономически въпроси при египетското посолство в Букурещ, г-н Абдел Рахман Абдел Рауф. Бяха обсъдени въпроси на двустранния стокообмен и инвестициите, пътищата за тяхното активизиране и разширяване, предстоящата сесия на СКИС и др. На 22 февруари т.г. бе проведена втора среща с участието и на ръководни представители на ИАНМСП и БАИ.

След период на 11-годишно прекъсване на дейността на **Смесената комисия за икономическо сътрудничество между България и Египет**, нейното първо заседание във формат СКИС се проведе на 31.01 и 01.02.2019 г. в София. По време на проявата бяха подписани протокол от сесията и Меморандум за сътрудничество в областта на научни изследвания в земеделието

Посещения:

След промените в Египет, през 2012 г. бяха осъществени две посещения на ниво министър - в периода 30-31 юли 2012 г., един месец след встъпването в длъжност на новия президент на Египет д-р Мохаммед Морси, министърът на външните работи Николай Младенов посети Кайро и му връчи послание от президента Росен Плевнелиев. В периода 13-14 ноември 2012 г. министър Николай Младенов отново посети Кайро за участие във Втората среща на министрите от ЕС и Лигата на арабските държави и организираната първа Специална група ЕС – Египет. Редовните политически консултации между министерствата на външните работи бяха проведени на 6 ноември 2012 г. в Кайро. Обменени са мнения по редица актуални проблеми в района на Близкия изток и Северна Африка.

През 2016 г. поради непредвидени ангажименти отпадна планираното посещение на министъра на туризма на Р България г-жа Николина Ангелкова в Египет. В началото на март 2017 г. министърът на земеделието и храните на Р България г-н Христо Бозуков е отправил покана до египетския министър на земеделието и усвояването на земите г-н Абдел Муним Ал-Банна, за посещение в България. През 2017 г. отпадна по непредвидени обстоятелства посещението на външния министър на Египет Самех Шукри в България.

От 2018 г. насам се наблюдава ясна тенденция на възстановяване на политическите отношения до по-активни нива. В периода 25-27.03.2019 г. се състоя **посещение на президента Р. Радев в Египет**, заедно с официална делегация (вкл. зам. министър на икономиката А. Манолев) и бизнес делегация. Посещения имаше и на официална 50-членна делегация от Р България, начело с **министър председателя Б. Борисов** (23-24.10.2018 г.), както и на посещение на египетския **външен министър Шукри** в София (27-28.11.2018 г.). В началото на юни 2019 г. по време на визитата в България на **министъра на туризма на Египет г-жа Рания ал Машат** беше подписан **двустранен меморандум за разбирателство в областта на туризма**.

ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА И ДОГОВОРНО-ПРАВНА БАЗА

Създадена е широка институционална рамка. Функционират следните механизми:

- междуправителствена Смесена комисия за икономическо сътрудничество (СКИС)
- политически консултации между министерствата на външните работи на равнище зам. министър.

Добре развита правна рамка има в областта на селското стопанство, търговията, икономиката и военното сътрудничество.

Понастоящем се работи по възможностите за осъвременяване на част от договорно-правната база на двустранните отношения и подписване на нови меморандуми и споразумения.

НАУКА, ОБРАЗОВАНИЕ И КУЛТУРА

Връзките се регулират от Спогодбата за културно и научно сътрудничество, подписана на 15 март 1998 г. Последната подписана програма за сътрудничество в областта на културата, образованието и науката е за периода 2012-2014 г.

От 2011 г. насам по инициатива на българската колония в Египет и със съдействието на българското посолство е създадено българско неделно училище - „Св. Св. Кирил и Методий“, а от м. октомври 2012 г. функционира „Клубът на българите в Египет“.

Осъществи се първата българска археологическа мисия в Египет, проведена от египтолози от Нов български университет. Мисията приключи дейността си за 2012 г.

успешно, като резултатите от нея бяха представени чрез посолството на египетското Министерство на античните ценности за публикуване в египетски специализирани издания.

ТЪРГОВСКО - ИКОНОМИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ И АРАБСКА РЕПУБЛИКА ЕГИПЕТ

Договорно-правната база в икономическата област се развива активно, което е предпоставка за по-разширено и задълбочено сътрудничество между двете страни. Стокообменът е в постоянен възход, като търговското салдо до края на 2015 г. е положително за България. Въведените изменения в условията за внос в посока тяхното усложняване и изискване на предварителен режим на регистрация в египетските институции на всеки износител оказва неблагоприятно влияние върху износа от България, в резултат на което през 2016 г. се наблюдава отрицателно за страната ни търговско салдо.

В резултат на системните координирани усилия на Службата по търговско-икономическите въпроси в Кайро, Посолството на Република България и редица български институции, и ведомства, на 18 април 2016 г. египетската Главна агенция за снабдяване със стоки (ГАСС) информира официално българското посолство в Кайро, че България е регистрирана като страна-производител на хлябна пшеница, с право на участие в провежданите в Египет държавни търгове. По този начин бяха създадени благоприятни предпоставки за увеличаване на стокообмена и икономическите връзки между страните, тъй като Египет е най-големият вносител на пшеница в световен мащаб.

Перспективните области на сътрудничество са **енергетика, военна промишленост, инвестициите, хранителната промишленост, селското стопанство и туризма.**

Между България и Египет няма директни полети. Периодично се осъществяват чартърни полети.

СТОКООБМЕН БЪЛГАРИЯ – ЕГИПЕТ (в млн.щ.д.)

ГОДИНА	СТОКООБМЕН	ИЗНОС	ВНОС	САЛДО
2004	59.4	51.5	7.9	43.6
2005	77.5	66.8	10.7	56.1
2006	62.2	46.0	16.2	29.8
2007	92.2	63.9	28.3	35.6
2008	110.6	72.1	38.5	33.6
2009	176.6	145.2	31.4	113.8
2010	241.6	138.9	102.7	36.2
2011	342.7	235.8	106.9	128.9
2012	295	221	74	147
2013	317.5	237	80,5	156,5
2014	456.7	249	207,7	41,3
2015	532.2	418,2	114	304,2
2016	707.4	311.2	396.2	-85
2017	1156.6	528	628.6	-100,06
2018	882.2	268.9	613.3	-344.4

Водещи позиции в стокообмена с Египет за 2018 г.

Износ от България	% от общия износ	Внос от Египет	% от общия внос
Нефтени масла и масла от битуминозни минерали	62.8	Сурови нефтени масла	83.5
Рафинирана мед и медни сплави	11	Минерални или химични азотни торове	8.5
Пшеница и смес от пшеница и ръж	4.7	Полимери на пропилен	2.4
Ламарини, листове и ленти от мед с дебелина	2.2	Зеленчуци със сухи бобови чушки, без обвивки	0.6
Каолин и други каолинови глини	1	Сол (включително готварска)	0.6
Пури, пурети и цигари от тютюн или от заместители на тютюна	0.8	Плосковалцувани продукти от желязо или от нелегирани стомани	0.5

Търговско-икономически отношения

Египет е наш водещ търговски партньор от региона на Близкия изток и Африка. Между двете страни има създадена Смесена комисия за икономическо сътрудничество. През изминалата 2018 г. е налице тенденция на съживяване на политическите отношения между страните, което се отрази в провеждането на сесия на комисията, редица посещения на държавни представители и конкретни стъпки по проекта за създаване на двустранен Бизнес съвет.

След период на 11-годишно прекъсване на дейността на **Смесената комисия за икономическо сътрудничество между България и Египет**, нейното първо заседание във формат СКИС се проведе на 31.01 и 01.02.2019 г. в София. По време на проявата бяха подписани **протокол от сесията** и **Меморандум за сътрудничество в областта на научни изследвания в земеделието**.

Двете страни са се информирали взаимно за предприетите действия за насърчаване на сътрудничеството между представителите на частния сектор и активизиране на търговско-икономическото сътрудничество на различни нива. Още от протокола на сесията на СКИС през 2008 г. беше включена идеята за създаване на **Българско-египетски бизнес съвет**. През април 2018 г. беше отбелязан напредък и по проекта за създаване на Българо-египетски бизнес съвет. МИ изготви Екшън план за създаването му, а египетската страна в лицето на министъра на външната търговия и индустрията издаде декрет за сформирването на състава на съвета от египетска страна.

В периода 25-27.03.2019 г. съвместно с представители на посолството СТИВ участва в подготовката, информационното осигуряване и организацията на **посещение на президента Р. Радев в Египет**, заедно с официална делегация (вкл. зам. министър на икономиката А. Манолев) и бизнес делегация. СТИВ отговаряше за организацията и провеждането на съпътстващ визитата **двустранен бизнес форум**, в който взеха участие над 100 български и египетски фирми. По време на форума беше подписан **Меморандум за разбирателство между Националната компания за индустриални зони на България и Египетското управление за индустриални зони**. Парафирани бяха **Меморандум за разбирателство между Главното управление за инвестиции и свободни зони на Египет и Българската агенция за инвестиции и Меморандум за разбирателство между българската агенция за насърчаване на малки и средни предприятия и египетската Агенция за развитие на микро, малки и средни предприятия**. Осъществени бяха срещи на най-високо ниво на българските представители на ВПК които бяха в състава на нашата делегация с ръководството на Египетското министерство на военното производство и холдинга АОИ които в структурата си също имат предприятия от отбранителната промишленост. Египетските предприятия проявяват засилен интерес към промишлено сътрудничество със своите колеги от България.

През последните години са осъществени редица контакти между български и египетски представители на бизнес средите и браншовите организации. През м. декември 2008 г. МИЕТ съдейства, изготвения от БТПП проект на „Споразумение за разбирателство между БТПП и Асоциацията на египетските бизнесмени“ да бъде връчен на египетската страна. През м. март 2009 г. двете страни съгласуваха текста на проекта на Споразумението, което следваше да бъде подписано по време на посещението на бившия министър-председател С. Станишев в Кайро, което не беше осъществено. Български фирми участваха в международния панаир в Кайро през 2008 г. България беше представена на Египетската конференция за икономическо развитие (ЕКИР, в периода 13-15 март 2015 г.) в курорта Шарм Ел-Шейх от посланика и ръководителя на СТИВ Кайро. В българската делегация участваха още бизнесмени, които осъществиха среща с министъра на напояването и водните ресурси Хосам Ел-Дин Могахи, по време на която бяха описани възможностите и дългогодишния опит на страната ни в сферата на водните ресурси и напояването.

Беше оказано съдействие на Министерството на туризма на България в организирането на участие на негови представители в Българо-египетската туристическа конференция „Egypt and Bulgaria – Limitless“ в периода 25-27 март 2015 г. в градовете Кайро и Александрия. В нея взеха участие над деветдесет представители на туристически фирми и медии от Египет. Беше оказана и нужната подкрепа на Българската търговско-промишлена палата (БТПП) за посещение в Кайро в периода 21-24.02.2015 г. на делегация от 22 участници от различни сектори на икономиката.

През 2018 г. приключи процедурата по координация между Главното управление за ветеринарни услуги на Египет и Българската агенция по безопасност на храните на

необходимите за внос на овце и кози за разплод сертификати. В резултат, въпреки че липсват технически условия за износ на живи животни от страната ни, на египетска компания беше оказано съдействие за износ на български кози през Гърция. Преди това беше оказано съдействие на собственичката на компанията за осъществяване на посещение в България и срещи с български животновъди и проучване на възможностите за инвестиция за закупуване на ферма. С подкрепата и инициативата на СТИВ египетска компания организира бизнес форум с представители на египетския металургичен сектор, в рамките на който българска фирма представи своя разработка за технология за утилизиране на шлага при обработка на метали. Оказано беше съдействие на представители на египетска компания за бизнес посещение в България, с цел да бъде запозната с възможностите на наши фирми да бъдат доставчици на: трансформатори; кабели вкл. силно токови; системи за наблюдение и пожарна защита; дограма и врати, както и на бизнес-посещение в Египет на българска компания за обсъждане с местни бизнесмени на съвместни проекти в сферата на земеделието и търговията със земеделска продукция.

Изхождайки от желанието за създаване на по-благоприятни условия за увеличение на посещенията на туристи в двете страни, бяха положени усилия за възстановяването на пряката самолетна линия между Кайро и София. Във връзка с това в периода 01-02 юни 2016 г. беше организирано посещение на делегация от министерство на гражданската авиация и националния превозвач „Египт air“ в България за среща и разговори с компетентни институции. По време на разговорите беше постигнато съгласие по предложението за двустранна спогодба в областта на въздушния транспорт, като важна стъпка за възстановяване на директните полети.

През 2017 г. в периода 10-13.05 беше оказано съдействие при организирането от БТПП на бизнес форум в София с участието на делегация от една от най-влиятелните египетски бизнес организации Египетски съвет за устойчиво развитие. Като част от програмата гостите проведоха срещи със заместник-министъра на икономиката Александър Манолев и ръководни кадри от министерствата на енергетиката, земеделието и Софийската агенция за инвестиции. През януари 2018 г. бяха осъществени срещи с представители на ръководството на **Централната банка на Египет (ЦБЕ)**, в резултат на които съгласно до БНБ беше направено плащане за покриване на задължение към страната ни на стойност 293 458, 91 щ. д.

Енергетика

През 2007 г. в рамките на 13-та сесия на българо-египетската Смесена комисия са обсъдени възможностите за сътрудничеството в сферата на природния газ, неговия транзит през т.н. Арабски газопровод, който, свързвайки се с бъдещия ЕС проект за газопровод НАБУКО, да осъществи доставки за ЕС, включително и България. Обсъдени са и въпроси по евентуалното съвместно изграждане на терминал за втечен природен газ, както и регазификационен терминал на Егейско море.

Договорено е създаването на смесена работна група от експерти от националните газови компании на „Булгаргаз Холдинг“ и EGAS, които да се информират за развитието на проектите Арабски газопровод и НАБУКО, както и да обсъждат условията за бъдещи газови доставки за ЕС, Югоизточна Европа, Балканите и България на редовните си срещи.

На 03.07.2007 г. в София е проведена първата среща на учредената българо-египетска работна група по въпросите на природния газ.

Втората среща на работната група по природния газ е проведена в периода 17-20 ноември 2008 г. в Кайро. Ръководител на българската група е г-н Димитър Гогов, изпълнителен директор на „Булгаргаз“ ЕАД.

България участва в международния форум в Шарм ал-Шейх на 01.11.2007 г. за регионалното сътрудничество в областта на енергетиката между Европейския съюз, Африка и Близкия изток.

В рамките на визитата в София през декември 2008 г. на министъра на петрола на Египет, инж. Самех Фахми, е проведена среща с бившия български министър на икономиката и енергетиката Петър Димитров.

По време на срещата са очертани основните въпроси по двустранното енергийно сътрудничество, а именно:

- Възможностите за доставка на египетски природен газ за България – количества, срокове, техническа възможност;
- Възможности за ангажиране капацитет в газопровода НАБУКО на базата на египетски природен газ посредством ангажиране на капацитет съвместно с „Булгаргаз“ ЕАД и чрез привличането на египетската страна като акционер в проекта;

- Търговия с природен газ чрез LNG инфраструктура;
- Съвместна дейност при проучвания и добив на природен газ на територията на България и Египет;
- Възможност за обмяна на кадри за обучение в газовата сфера.

От страна на египетския министър на петрола Самех Фахми е изразено мнение, че преговорите между страните следва да се водят за първоначални доставки на газ от Египет за България в размер от 0.5 до 1 млрд.м³/год. (с възможност за тяхното последващо увеличение) и начало на доставките през 2012-2013г.

През април 2009г. в София се проведе международна среща „Природен газ за Европа: сигурност и партньорство“. От египетска страна в нея участва министърът на петрола на Египет инж. Самех Фахми, който бе специален представител на египетския президент.

В рамките на срещата бе подписан Меморандум за разбирателство за сътрудничество в областта на газа. Меморандумът предвижда следното:

✓ Развитие на сътрудничеството в дейностите по изграждане на нова инфраструктура и доставки на втечен природен газ, както и реализацията на бъдещи проекти за доставка по море на компресиран природен газ за Европа и в частност за България;

✓ Оказване на подкрепа на националните енергийни компании в съвместни проекти в областта на проучването, добива, преноса, доставката и разпределението на въглеводороди;

✓ Проучване възможностите за обмен на студенти, технически и научен персонал в областта на енергетиката.

Изпълнението на заложените в Меморандума цели следва да се договаря в рамките на Българо-египетска работната група по въпросите на природния газ.

Инженеринг

Налице е чувствително свиване на дейността на българските инженерингови фирми в Египет. През 2000г. „Електроимпекс“ е реализирал инженерингова дейност и стоков износ в размер на 3 млн. долара и обеми в местна валута в размер на 4 млн.ег.лири /ок. 1,1 млн. щ. д./.. Оборътът е основно от доставки на трансформатори за подстанция в гр.Асют, приключване на подстанция в гр.Хоргада и пускане под напрежение и предаване на подстанция в Абу Гариб.

В областта на инженеринга български компании изразяват интерес към сътрудничество с египетски компании и участие в проекти и търгове за изграждане на електропроводи, подстанции и други обекти в Египет.

Двустранно сътрудничество на фирмено ниво

В развитието на взаимоотношенията на фирмено ниво се наблюдава недостатъчната активност на българския бизнес в международните търговски изложения в Египет, както и в редуциране дейността на представителствата на българските фирми на територията на страната.

Български фирми редовно са вземали участие на Международния технически панаир в Кайро през 2006г., 2007г. и 2008г.

През 2000г. „Машиноекспорт“ реализира продажби за около 900хил.щ.д., което е малко над нивото от 1999г. но междувременно закри сервизния си офис в Кайро, който бе гаранция за запазване позициите на тази фирма на местния пазар.

През 2000г. бе преустановена дейността на представителството на БМФ в Александрия. След закриване на представителството дейностите по обслужване на българските кораби, акостиращи в египетските пристанища и преминаващи през Суецкия канал, се извършват изцяло от египетско-холандската корабна агенция „Барвил-Иджитранс“.

На 15 февруари 2001г. Авиокомпания „Балкан“ преустанови полетите си до Кайро, изпълнявани редовно 40 години. Тя дължи на Министерството на финансите на Египет около 3 млн. долара за неизплатени данъци от началото на 90-те години и на летище Кайро - около 136 000 долара за различни дейности по обслужване на българските самолети.

Военноикономическо сътрудничество

България и Египет имат добри традиции в областта на отбранително-икономическото и военнопромишленото сътрудничество и поддържат редовни контакти между представителите на въоръжените сили и организациите за производство и доставка на отбранителна продукция на двете страни.

През последните години българо-египетското сътрудничество в областта на отбранителната индустрия се изразява в доставки от България на някои видове резервни части за бронетанкова техника, артилерийски системи, части/компоненти за боеприпаси и оптика.

За задълбочаване и разширяването на сътрудничеството между двете страни в отбранително икономическата област през м.април 2008г. в Кайро е подписан „Меморандум за разбирателство относно сътрудничество в областта на отбранителната промишленост между Министерството на икономиката и енергетиката на Република България и Министерство на военната промишленост на Арабска Република Египет“.

От страна на МИЕТ през м.февруари 2010г. е отправена покана за посещение в България на д-р Сайед Мешаал, министър на военното производство на Египет. Египетската страна е приела поканата за посещение в България. Посещението впоследствие е отложено от египетската страна по обективни причини, свързани с невъзможността министър Мешаал да пристигне в България в предварително предложения период за осъществяването му. С посещението на министър Мешаал се очаква да стартира практическото изпълнение на Меморандума.

Министъра на икономиката, енергетиката и туризма е утвърдил състава на българската част на Изпълнителния орган по прилагането на Меморандума за разбирателство относно сътрудничеството в областта на отбранителната промишленост между МИ на Република България и Министерството на военното производство на Арабска република Египет. Очаква се договаряне на провеждане на първото заседание на Изпълнителния орган за координация на сътрудничеството в отбранителната промишленост съгласно подписания Меморандум за разбирателство между компетентните министерства на страните.

Паралелно с това посолството на Р България и СТИВ продължават да полагат усилия за промотиране пред египетските институции и компании на възможностите на българската отбранителна индустрия. През 2018 г. беше оказано беше съдействие на българската компания „Кинтекс“ при установяване на контакти и провеждане на срещи с представители на министерство на отбраната на АР Египет за обсъждане на възможностите за търговия със специална продукция. В периода 25-27.03.2019 г. в рамките на посещението на президента Р. Радев в Египет, заедно с официална делегация (вкл. зам. министър на икономката А. Манолев) и бизнес делегация, представители на българския ВПК бяха приети от ръководството на Египетското министерство на военното производство и холдинга АОИ които в структурата си също имат предприятия от отбранителната промишленост. Египетските предприятия проявяват засилен интерес към промишлено сътрудничество със своите колеги от България.

Инвестиции

В областта на инвестиционното сътрудничество е подписан Договор между правителството на Република България и правителството на Арабска република Египет за взаимно насърчаване и защита на инвестициите (подписан на 15 март 1998г., в сила 08.06.2000г.). Предвид членството на България в ЕС Договорът бе хармонизиран по време на визитата на президента Георги Първанов в Египет през м. април 2008г.

Съгласно статистика на БНБ през 2012 г. са регистрирани първите египетски инвестиции в България.

Туризм

Взаимен е интересът към засилване на двустранния туристически обмен. Съществуват и благоприятни възможности за предлагане на комплексни туристически услуги за туристи от трети страни.

Между България и Египет няма директни полети.

ПЪТУВАНИЯ МЕЖДУ БЪЛГАРИЯ И ЕГИПЕТ*

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2018/2017
												промяна в %
Египетски граждани в България												
О Б Щ О	1,865	1,848	1,633	1,902	2,545	2,810	3,597	3,624	3,478	4,060	3,976	-2.1
в т.ч.:												
ТУРИЗЪМ	1,771	1,758	1,538	1,760	2,464	2,680	3,460	3,490	3,301	3,918	3,744	-4.4
- Почивка и ваканция	177	200	202	206	538	482	1,308	1,395	1,090	1,248	1,145	-8.3
- Гостуване	111	90	107	111	119	139	144	156	163	171	164	-4.1
- Бизнес	568	604	484	539	676	722	848	862	1,143	1,061	896	-15.6
- Други	915	864	745	904	1,131	1,337	1,160	1,077	905	1,438	1,539	7.0
ТРАНЗИТ	94	90	95	142	81	130	137	134	177	142	232	63.4
Българи в Египет												
О Б Щ О	11,421	5,516	3,065	2,375	1,272	2,411	694	924	1,457	2,711	1,172	-56.8

*По данни на Министерство на туризма.

ДОГОВОРНО-ПРАВНА БАЗА НА ТЪРГОВСКО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ БЪЛГАРИЯ И ЕГИПЕТ

- 2009, 25 април, подписан в София - Меморандум за разбирателство за развитие на **сътрудничеството в областта на петрола и природния газ** между Министерството на икономиката и енергетиката на Република България и Министерството на петрола на Арабска република Египет.
- 2008, 14 април, подписан в Кайро - Меморандум за разбирателство относно **сътрудничество в областта на отбранителната промишленост** между Министерството на икономиката и енергетиката на Република България и Министерство на военната промишленост на Арабска Република Египет;
- 2008, 14 април, подписан в Кайро - **Протокол към Договора** между правителството на Република България и правителството на Арабска Република Египет **за взаимно насърчване и защита на инвестициите** (подписан в Кайро на 15 март 1998г.);
- 2007, 18 април, подписано в Кайро – **Споразумение за икономическо сътрудничество** между правителството на Република България и правителството на Арабска Република Египет (утвърдено с Решение № 574/03.09.2007 г. на МС).
- 2003, 04 юни, подписан в София - Протокол за сътрудничество в областта на **строителството** между Българската предприемаческа камара в строителството и Египетската Федерация за строителство и строителните предприемачи.
- 2003, 04 юни, подписана в София - Спогодба **за избягване на двойното данъчно облагане** и предотвратяване отклонението от облагане с данъци върху доходите между Министерство на финансите на Република България и Министерство на финансите на Арабска Република Египет.
- 2003, 04 юни, подписано в София - Споразумение за сътрудничество между Българската агенция за **експортно застраховане** (БАЕЗ) и Египетската компания за гарантиране на експортните кредити (ECGE).

- 1998, 15 март, подписан в Кайро - Договор между правителството на Република България и правителството на Арабска република Египет **за взаимно насърчаване и защита на инвестициите**. Ратифициран със закон, приет от НС на 13.05.1998г., ДВ, бр.58/1998г.
- 1998, 15 март, подписано в Кайро – Споразумение между центрoвете за **насърчаване на износа** в Република България и АР Египет.
- 1998, 15 март, подписан в Кайро - Договор между правителството на Република България и правителството на Арабска република Египет за сътрудничество в областта на **туризма**. Утвърден с Решение на МС No 547/30.08.1999г., Обн. ДВ бр. 72/01.09.2000г.
- 1998, 15 март, подписано в Кайро - Споразумение за сътрудничество между Генералната организация за **панаири** и изложби на Арабска република Египет и Международния панаир в гр. Пловдив.
- 1998, 15 март, подписано в Кайро - Споразумение за сътрудничество между Асоциацията на **бизнесмените** на АР Египет и Българската стопанска камара.
- 1998, 15 март, подписан в Кайро - Меморандум за сътрудничество между Федерацията на египетската **индустрия** и Българската стопанска камара.
- 1998, 15 март, подписано в Кайро – Споразумение за съвместно сътрудничество между БТПП и Сдружението на египетските търговски палати.

ПЕРСПЕКТИВИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ДОГОВОРНО-ПРАВНА БАЗА НА ОТНОШЕНИЯТА МЕЖДУ БЪЛГАРИЯ И ЕГИПЕТ

Продължава процесът на координация по съгласуване на двустранни споразумения. В началото на юни 2019 г. по време на визитата в България на министъра на туризма на Египет г-жа Рания ал Машат беше подписан **двустранен меморандум за разбирателство в областта на туризма**.

От българска страна е налице готовност да бъдат подписани:

- Изпълнителната програма за сътрудничество в областта на културата, науката и образованието;
- Меморандум за разбирателство между Главното управление за инвестиции и свободни зони на Египет и Българската агенция за инвестиции (засега парафиран)
- Спогодба за сътрудничество в областта на въздушния транспорт;
- Меморандум за разбирателство между българската агенция за насърчаване на малки и средни предприятия и египетската Агенция за развитие на микро, малки и средни предприятия (засега парафиран).

В процес на координация са:

- - Споразумение между Министерство на външната търговия и индустрията и Министерство на икономиката на Р България;
- Споразумение за сътрудничество в областта на морския транспорт;
- Междуправителствено споразумение за сътрудничество в областта на инвестициите, промотирането на старт-ъпи и предприемачеството;
- Меморандум за разбирателство в областта на телекомуникациите и информационните технологии;
- Меморандум за разбирателство в рамките на размяна на участия в изложби и панаири между Генералната организация за международни изложения на АРЕ и Пловдивския международен панаир;
- Меморандум за разбирателство в сферата на труда;
- Меморандум за разбирателство в областта на социалната защита;
- Създаването на Съвместна работна група за управление на водните ресурси;
- Меморандум за разбирателство с Българската банка за развитие;
- Проект на Меморандум за разбирателство от „София Тех Парк“ АД;
- Меморандум за сътрудничество в младежта и спорта.

Посолството в Кайро:

1. Любомир Николов Попов - извънреден и пълномощен посланик – 19 октомври 2016 г.
2. Пламен Бориславов Василев – ръководител СТИВ – октомври 2015 г.
3. Михаил Стоянов Михайлов – съветник в СТИВ – септември 2018 г.

Адрес на посолството:

гр. Кайро, кв. Замалек, ул. "Ел Малек Ел Афдал" 6,

Работното време: от 08.30 ч. до 15.00 ч. от неделя до четвъртък

Почивни дни: петък и събота.

Посолство:

e-mail адрес: embassy.cairo@mfa.bg

телефони:

0020 2/ 27366077;

факс:

0020 2/ 27363826

Офис СТИВ:

e-mail адрес:

p.vasilev@mi.government.bg

m.mihaylov@mi.government.bg

телефони:

0020 2/ 27368666;

факс:

0020 2/ 27368666

ИЗГОТВИЛИ:

Пламен Василев

Михаил Михайлов

СТИВ Кайро

Август 2019 г.